

Czy Tunezja powstrzyma migrantów zmierzających do UE?

17 lipca 2023

Unia Europejska zawarła porozumienie z Tunezją, dotyczące wymiany handlowej i powstrzymania migracji z tego afrykańskiego kraju do Europy.

Zgodnie z umową UE ma zapewnić Tunisowi środki pieniężne w zamian za wzmocnienie kontroli granicznych. Dokładne szczegóły finansowe porozumienia nie zostały podane w oświadczeniu UE. Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula Von der Leyen powiedziała, że UE jest gotowa zapewnić Tunezji ponad miliard euro w obszarze handlu, inwestycji i współpracy energetycznej.

W oficjalnym oświadczeniu stwierdzono, że porozumienie obejmuje pięć filarów: migrację, stabilność makroekonomiczną, handel i inwestycje, transformację energetyczną oraz kontakty międzyludzkie. „Nasze zespoły pracowały bardzo ciężko, aby dostarczyć solidny pakiet rozwiązań, który jest inwestycją w nasz wspólny dobrobyt, stabilność i przyszłe pokolenia” – napisała von der Leyen.

Szefowa KE udała się do Tunezji wraz z włoską premier Giorgia Meloni i holenderskim premierem Markiem Rutte, aby ponownie spotkać się z prezydentem Kaisem Saiedem. Podobne spotkanie w zeszłym miesiącu nie doprowadziło do zakończenia rozmów przed czerwcowym szczytem przywódców UE, na co liczone.

Według danych UNHCR do czerwca 2023 roku przez Morze Śródziemne do Europy dostało się ponad 78 tys. migrantów z Afryki. Najwięcej z nich (ponad 60 tys.) płynęło do Włoch, z czego duża część przybyła przez Tunezję. Miejscem, w którym

koncentrują się migranci, jest portowe miasto Safakis położone ok. 270 km na południe od stolicy kraju. Tunezyjska straż przybrzeżna informuje o trzystuprocentowym wzroście migrantów przybywających z Afryki Subsaharyjskiej – jak podaje Euractiv.

Na zmniejszeniu liczby przybyszów zależy także Tunezji. Prezydent Saied mówił o „hordach nielegalnych imigrantów” przybyłych głównie z Afryki Subsaharyjskiej. W kraju odbywały się także protesty przeciwko zwiększonej fali migracji.

Umowa UE z Tunezją ma zmniejszyć presję migracyjną na Europę. Podobne porozumienie zawarto z Turcją. By móc ocenić skuteczność umowy należy poczekać na szczegóły, a przede wszystkim na skutki praktyczne.

Tunezja jest dla Europy partnerem wymagającym. Istnieje niebezpieczeństwo, że unijne pieniądze mogą cementować otwarcie antydemokratyczną władzę prezydenta, którego działania, takie jak aresztowania przeciwników politycznych i ograniczanie wolności słowa, zdradzają jego zapędy autorytarne.

Nalot na siedzibę opozycyjnej partii Ennadha i aresztowanie jej lidera wskazują, że kraj zrywa z wypracowanym w czasie Arabskiej Wiosny wzorcem demokratyzacji. Ład demokratyczny, wbrew oczekiwaniom społecznym, nie zlikwidował problemów gospodarczych.

Kais Saied wygrał wybory prezydenckie w 2019 r. Mówił w kampanii, że system demokratyczny nie działa, ponieważ partie polityczne w parlamencie mają zbyt dużą władzę. „Wskazał na siebie jako na człowieka, który może przejąć stery, gdy wszyscy inni są niekompetentni i skorumpowani” – powiedział BBC ekspert z Carnegie Endowment for International Peace.

W 2020 roku pandemia Covid poważnie zaszkodziła gospodarce Tunezji i pogłębiła rozczarowanie społeczeństwa demokracją. W 2021 roku Saied skorzystał z nadzwyczajnych uprawnień, by zwolnić premiera, rozwiązać Zgromadzenie Narodowe i zawiesić

konstytucję. Powiedział, że działa, aby „ratować państwo”. Kilku krytykujących go polityków opozycji i dziennikarzy zostało zatrzymanych lub uwięzionych.

W lipcu 2022 roku wygrał referendum, które pozwoliło mu wprowadzić nową konstytucję, ustanawiającą system prezydencki, kosztem uprawnień parlamentu i sądownictwa. Zgromadzenie Narodowe pełni teraz de facto funkcję doradczą.

17 kwietnia aresztowano lidera opozycyjnej islamskiej partii Ennahda, Racheda Ghannouchiego, oskarżonego o spiskowanie przeciwko bezpieczeństwu państwa. Sąd nakazał uwięzienie polityka, a posunięcie to potępiły Stany Zjednoczone.

Jak uczy przykład turecki, UE oddając klucz do bezpieczeństwa własnych granic krajom trzecim, naraża się na polityczny i ekonomiczny szantaż ze strony państw, które zobowiązują się do trzymania migrantów z daleka od granic Wspólnoty.

Autorstwo: Piotr S. Ślusarczyk

Na podstawie: [Politico.eu](https://www.politico.eu), ec.europa.eu, [BBC.com](https://www.bbc.com)

Źródło: [Euroislam.pl](https://euroislam.pl)